

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Löttösten sisään laitettiin kastellut villasukat. Tämä yhdistelmä jaloissa pystyy kävelemään vaikka miten kuumissa paikoissa. LUONTOVALVOJA TAISTO TURUNEN, METSÄHALLITUS

Tapani Kakon mukaan Matildanjärven kalastusmatkailu on tärkeä vetonaula alueelle. Kakko pyörittää ulkoliikuntakeskusta Teijon retkeilyalueen kupeessa. Lauantaina siellä juhlittiin polttareita, mäkiauton kyydissä polttarikuningatar Jonna.

Kansallispuisto tyrehdyttäisi kalastuksen Teijon Matildanjärvellä

Suunnitelma perustaa kansallispuisto Salon Teijon retkeilyalueelle huolestuttaa metsästäjiä ja osaa matkailuyrittäjistä. Metsästys kiellettäisiin ja virkistyskalastus käytännössä loppuisi.

Virkistyskalastus Salon Teijon Matildanjärvellä nojaa istutettuun kirjoloheen. Kalakantaa ylläpitää Metsähallitus. Jos alue muutetaan ympäristöministeriölle tehdyn esityksen mukaisesti kansallispuistoksi, vierasperäisen kirjolohen istutus loppuu. ”Järvellä kalastetaan vilkkaasti, mikä tuo retkeilijöitä

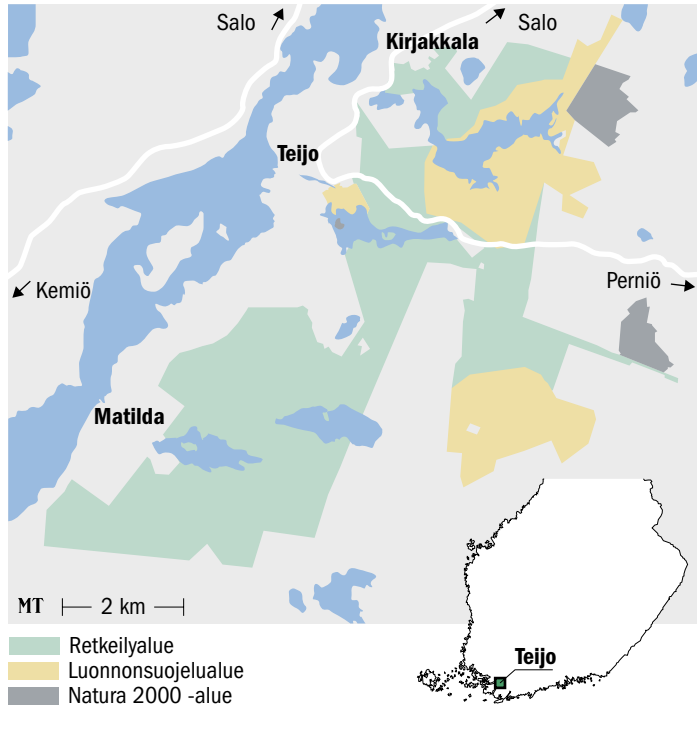
koko alueelle”, kertoo Pernönseudun riistanhoitoyhdistyksen puheenjohtaja **Jussi Keskitalo**. **Hirvenmetsästystä halutaan jatkaa** Toinen huoli liittyy metsästyksen kieltämiseen. Keskitalon mukaan nykyisen retkeilyalueen mailla metsästää kolme

metsästysseuraa. Lain mukaan eteläisen Suomen kansallispuistoissa ei saa metsästää, joten harrastus loppuisi lähes sadalta metsästäjältä. Hirveä saisi edelleen ajaa, mutta Keskitalon mukaan etäisyydet ovat niin pitkiä, ettei eläimiä pystytä ohjaamaan sopivaan paikkaan ammuttavaksi. ”Kiinnostus varmasti loppuu muuhunkin riistanhoitoon, jos hirvenmetsästys kielletään. Alueella toimii seura, joka on ottanut valtavan määrän kiinni supikoiria lintujensuojelualueelta ja auttanut siten linnuston kehittymistä” Keskitalon mukaan metsästäjät eivät vastusta puiston perustamista ehdottomasti,

sillä matkailun kasvu tuo lisää työpaikkoja. ”Toivomme kuitenkin, että hirven metsästys saisi jatkaa. Tällainen poikkeuslupa on annettu metsästäjille Koloveden kansallispuistossa.” Keskitalo povaa paikallisille asukkaille ongelmia, jos hirvimäärä lisääntyy entisestään. **Matkailuyrittäjät suhtautuvat suopeasti** Teijon matkailu Oy:n toimitusjohtaja **Tapani Kakko** pyörittää ulkoliikuntakeskusta Teijon retkeilyalueen kupeessa. Talvisin keskuksessa hiihdetään ja kesäisin lasketaan rinneautoilla. Myös Kakko mainitsee suurimmaksi ongelmaksi Matildan-

järven kalastusmatkailun, joka on alueella tärkeä vetonaula. Toinen huoli koskee mahdollisia myrskyjä ja kaatuvia puita. Tulevatko turistit alueelle retkeilemään, jos aluetta ei hoideta kunnolla? Muilta osin matkailuyrittäjien yhdistys Meri-Teijon Matkailu Ry, johon Kakkokin kuuluu, suhtautuu positiivisesti kansallispuistohankkeeseen. ”Ihmiset tarvitsevat luontomatkailupalveluita. Moni harastaa jopa kansallispuistojen bongailua. Tässä täytyy nähdä 20–30 vuoden päähen, jolloin muun muassa aasialaisten turistien määrä Suomessa on varmasti moninkertaistunut”, Kakko laskeskelee.

Teijon retkeily- ja luonnonsuojelualue

Matildanjärven virkistyskalastus nojaa istutettuun kirjoloheen.

Osa alueesta metsätalouskäytössä Teijon kansallispuisto ulottuisi ainoastaan valtion maille. Erikoissuunnittelija **Mikael Nordström** Metsähallituksesta kertoo, että alueella sijaitsee valtavasti luonto-, kulttuuri ja virkistysarvoja. Luonnonsuojelulain voimin perustettava kansallispuisto turvaisi luontotyyppien ja uhanalaisten lajien säilymisen nykyistä tehokkaammin. ”Toki Metsähallitus on jo jättänyt arvokkaimmat alueet hakkuiden ulkopuolelle, mutta osa alueesta on metsätalouskäytössä” Metsähallitus arvioi kesän aikana, miten kansallispuisto vaikuttaisi aluetalouteen ja

käyttömuotoihin. Nordström huomauttaa, että yleensä kansallispuistot tuovat rahaa alueelle. Etenkin ulkomaalaisten turistien määrä kasvaa. Yleisötilaisuuksissa Nordström on aistinnut, että valtaosa alueen sidosryhmistä kannattaa kansallispuiston perustamista, mutta toki joukossa on myös huolestuneita. Hän myöntää, että suurimmat ongelmat liittyvät metsätyksen ja kalastukseen. Suunnitelma kansallispuiston perustamiseksi lähtee lausunnoille syyskuun alussa. Siitä noin kuukauden kuluttua paketti toimitetaan ympäristöministeriöön, joka päättää, viedäänkö Teijon ehdotusta eteenpäin. **KATJKA KOLJONEN**

Neuvottelukunta edistämään vieraslajien torjuntaa

Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut neuvottelukunnan vieraslajien riskien torjuntaan. Sen tehtävänä on edistää ja seurata kansallisen vieraslajistrategian toteutusta. Vieraslajit ovat ihmisen mukana uusiin paikkoihin levinneitä eliölajeja, kuten koristekasveja, riistaeläimiä, vesieliöitä tai tuholaisia. Vieraslajeja pidetään yhtenä vakavimmista uhkista maailman ekosysteemeille. ”Vieraslajineuvottelukunnan työ tulee todelliseen tarpeeseen, jotta vieraslajeihin voidaan ajoissa ja entistä tehokkaammin puuttua ja niiden haitat torjua jo etukäteen”, totesi maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) allekirjoittaessaan neuvottelukunnan asettamis-päätöstä. Vieraslajiasioiden neuvottelukunta käynnistää työnsä kesäkuun alusta ja toimikausi kestää vuoden 2018 kesään saakka. **MT**

EU:n kalastuspolitiikasta yhteisymmärrys

Euroopan unionin neuvosto ja parlamentti ovat saavuttaneet yhteisymmärryksen EU:n kalapolitiikan uudistuksesta. Suomen tärkeimmät tavoitteet toteutuivat, tiedottaa maa- ja metsätalousministeriö. Tavoitteisiin kuuluivat muun muassa tavoite kalakantojen hyödyntämisestä kestäväen enimmäistuoton mukaisesti, kalastuspolitiikan alueellistaminen, kalojen kattava poisehtokielto sekä vesiviljelyn ja pienimuotoisen rannikkokalastuksen tarpeiden huomioiminen. EU:n yhteisen kalastuspolitiikan perusasetus astuu suunnitelmien mukaisesti voimaan vuoden 2014 alusta. Perusasetus on tärkeä osa kalastuspolitiikan uudistusta, johon kuuluu myös Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskeva asetusehdotus sekä kalastustuotteiden markkinajärjestelyä koskeva asetus. Asetuksen myötä alueellisesta sopimisesta tulee osa EU:n kalapolitiikkaa eli alueellinen päätöksenteko vahvistuu. Esimerkiksi Itämeren alueellinen kalastusyhteistyö, missä Suomi on ollut mukana, nousee entistä vahvempaan asemaan. Alueellisessa kalastusyhteistyössä Suomi on muun muassa esittänyt, että Itämeren alueen kalastuksenvalvonnan keskeiset havainnot olisivat julkisia, kuten lohikutkijat ovat toivoneet. Valvonnan julkiset havainnot lisäisivät kalastuksen hallinnoinnin läpinäkyvyyttä, avoimuutta sekä kalastuksen osapuolten välistä luottamusta. Seuraavaksi EU:n pitää saada aikaiseksi sopimus Itämeren lohen ja muiden kalalajien hoitosuunnitelmista. Samoin kestäväälle kalapolitiikalle on varmistettava rahoitus meneillään olevassa Euroopan meri- ja kalatalousrahaston uudistuksessa. **MT**

Pohjois-Savo uusi kala-oppa

Pohjois-Savon kalapaikkaoppaan uudistettu painos on valmis. Opas esittelee 23 kalastusalueen vieheluvat ja 18 koski- tai jokireitin viehelupaa. Viehelupien pinta-ala on yli 211 000 hehtaaria. Lupa-alueista on oppaassa hinta- ja myyntipaikkatiedot. Opasta kannattaa kysellä kalastustarvikeliikkeistä, pääteiden huoltoasemilta ja kuntien infopisteistä. Lupatiedot löytyvät myös netti-soitteesta www.muuikkusuomi.fi. Samassa osoitteessa ovat vastaavat tiedot myös Etelä-Savon, Kainuun ja Pohjois-Karjalan kalapaikoista. Siivuilla on linkki, jonka kautta voi maksaa sekä kalastuksenhoitomaksun että läänikohtaisen viehekalastusmaksun. **REIJO VESTERINEN**

Vierretään viilto rinteeseen

LIEKSA (MT) Viime viikon torstaina Kolilla pääsi aikamatkalle menneeseen. Aikaan, jolloin leivän saaminen pöytään oli oikeasti tiukassa: aikaan, jolloin poltettiin kaskea. Kaskenpoltto on ollut joka keväinen tapa Kolilla lähes 20 vuoden ajan. Torstaina kaski roihusi noin puolen hehtaarin alalla, jonne puut oli kaadettu jo kaksi vuotta sitten, mutta kaski jäi sateiden takia polttamatta.

Löttöset jalkaan Kaskenpolttajat pukeutuivat aikoinaan valkoisiin pellava-asuihin. ”Valkoinen väri erottui hyvin, vaikka eivät vaatteet toki koko päivää valkoisena pysyneet”, kertoo Metsähallituksen luontovalvoja, kolilainen **Taisto Turunen**. Pellava-asun lisäksi lieri-hattu oli tärkeä varuste, jolla pystyi suojautumaan savulta ja kipinäiltä. Hattu oli tapana myös kastella. Jalkaan kaskenpolttajat vetäisivät löttöset eli avoimet tuohivirsut. ”Löttösten sisään laitettiin kastellut villasukat. Tämä yhdistelmä jaloissa pystyy kävelemään vaikka miten kuumissa paikoissa”, kertoo Turunen kokemuksesta.

Sopivaan mittaan Kaskipuut kaadetaan sen mit-taisiksi, että niitä on helppo viertää, eli työntää puisella viertokangella eteenpäin. Palaneita ja palamattomia puita vierretään pikku hiljaa eteenpäin, jotta kivennäismaa paljastuisi.

Luontovalvoja Taisto Turunen viertää viertokangella palaneita puiden runkoja.

Mitä enemmän poltettavalla alueella on puuta kaadettuna, sitä enemmän syntyy luonnollisesti tuhkaa. ”On tärkeää saada puut kuivumaan alimmaisista puita myöten. Puut on kaadettava

samansuuntaisesti ja kannot jätettävä lyhyiksi. Tärkeää ei ole puuston tilavuus kaskettavalla alalla, vaan puukerroksen yhtenäisyys”, selittää kaskenpoltton vanha konkari **Ismo Hyttinen** Kolilta.

Kantapään kautta Sekä Turunen että Hyttinen ovat osallistuneet kaskenpolttoon Kolilla ensimmäisestä vuonna 1993 perinteiden ja monimuotoisuuden vaalimisen vuoksi kaadetusta kaskesta alkaen.

Kolilla on aikanaan kaskettu voimakkaasti, vain korkeimmat kallioiden laet ovat jääneet kaskematta. Hyttinen muistelee, että viimeisen kerran Kolilla on kaskettu vielä 1940-luvulla. Perinnetietoa oli jonkin ver-

Metsähallitus polttaa kaskia säännöllisesti Telkkämäessä ja Kolilla.

ran saatavilla kaskeamisesta, mutta käytännössä kaskenpoltto on opeteltu kantapään kautta, sanovat Turunen ja Hyttinen.

Perinteiden vaalimista Kuusetuminen on ongelma Kolin kansallispuiston alueella, kaskeaminen on yksi keino torjua sitä. ”Mutta kyllä tämän työn tärkein arvo on perinteiden ja perinteisten työtapojen vaalimisessa”, pohtivat Turunen ja Hyttinen. ”Perinnemaisemien hoito on myös arvokasta työtä kasviston ja eliöstön kannalta. Luonnon monimuotoisuuden tärkeys ja sen edistäminen valkenivat minulle aikanaan koulutuksessa”, muistelee Turunen.

SARI PENTTINEN

Perinteisesti kaski sytettiin tuluk-silla.